

T 157245

เขาวินี ผสมทรัพย์: การศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้
วิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 3 และ 4 ในโรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF SCHOOL-BASED CURRICULUM
DEVELOPMENT OF SCIENCE STRAND AT KEYSTAGE THREE AND FOUR IN PILOT
SCHOOLS IMPLEMENTING BASIC EDUCATION CURRICULUM) อาจารย์ที่ปรึกษา:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อลิศรา ชูชาติ, 179 หน้า, ISBN 974-17-5831-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้
วิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 3 และ 4 ในโรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตร
จำนวน 40 คน และครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ จำนวน 224 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและ
แบบสัมภาษณ์เรื่องสภาพและปัญหาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ พบว่า โรงเรียนร้อยละ 72.50 จัดทำ
หลักสูตรทั้ง 2 ช่วงชั้นให้เสร็จในคราวเดียวกัน โดยใช้เวลา 1-3 เดือน ลักษณะและโครงสร้างหลักสูตร ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียน
ร้อยละ 92.11 กำหนดให้เรียนอย่างน้อย 120 ชม./ปี สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนร้อยละ 67.50 ที่จัดหลักสูตรเหมือน
กันทั้งแผนการเรียนที่เน้นและไม่เน้นวิทยาศาสตร์ กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต ภายใน 6 ภาคการศึกษา และการจัดเนื้อหารายวิชา
ของหลักสูตร ทั้ง 2 ช่วงชั้นโรงเรียนส่วนใหญ่ ดำเนินการในลักษณะเดียวกัน คือ นำสาระทั้ง 7 สาระที่มีความใกล้เคียงกัน จัดเป็น 4
กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 (สาระที่ 1, 2) กลุ่มที่ 2 (สาระที่ 3) กลุ่มที่ 3 (สาระที่ 4, 5) และกลุ่มที่ 4 (สาระที่ 6, 7) ส่วนสาระที่ 8 จัดให้สอด
แทรกอยู่ในทุกกลุ่มวิชา การเตรียมความพร้อมให้กับครู พบว่าโรงเรียนร้อยละ 71.05 และร้อยละ 78.95 ส่งครูเข้ารับการอบรมที่
จัดโดยกรมวิชาการ และจัดเตรียมเอกสารหลักสูตรให้ครูศึกษาด้วยตนเองตามลำดับ ทั้งนี้โรงเรียนร้อยละ 42.50 ให้
รองผู้อำนวยการฯ ฝ่ายวิชาการเป็นผู้มอบหมายงาน รวมทั้งการกำกับและติดตามงาน ทุกโรงเรียนมีการจัดทำส่วนนำและราย
ละเอียดของหลักสูตรครบทุกส่วน พบว่าในการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร โรงเรียน ร้อยละ 75.00 ดำเนินการโดยอิงหลักสูตร
เดิม และนำมาจากคู่มือการจัดสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ โรงเรียนร้อยละ 54.29 มีการตรวจสอบหลักสูตรก่อนนำไปใช้ โดย
การตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตรฯ โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ ส่วนการตรวจสอบเนื้อหาของหลักสูตรฯ
ใช้วิธีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้เชี่ยวชาญกับครูในกลุ่มสาระ

2. ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตรฯ ประเมินเรื่อง การเตรียมเอกสาร
หลักสูตรให้กับครู การเข้ารับการอบรมจากหน่วยงานต่างๆ การมอบหมายงานให้กับครู การกำกับและติดตามงาน การตรวจสอบ
หลักสูตรฯ ก่อนนำไปใช้ การทำงานของครูในการจัดทำหลักสูตรฯ และระยะเวลาในการจัดทำหลักสูตรฯ เป็นปัญหาในระดับ
ปานกลาง ส่วนครูวิทยาศาสตร์ประเมินตนเองว่า ความรู้ความเข้าใจ ความสามารถ และประสบการณ์ในการพัฒนาหลักสูตรฯ และ
ความลึกซึ้งในเนื้อหาต่อการจัดทำหลักสูตรฯ เป็นปัญหาสำหรับการพัฒนาหลักสูตรฯ ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับความคิด
เห็นของผู้รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตรฯ ที่ประเมินเรื่องดังกล่าวของครูว่าเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ยกเว้น 4 เรื่อง คือ ความรู้
ความเข้าใจในการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การกำหนดสาระการเรียนรู้ และการจัดทำ
คำอธิบายรายวิชา ซึ่งผู้รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตรฯ ประเมินว่าเป็นปัญหาในระดับค่อนข้างน้อย ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการ
พัฒนาหลักสูตรฯ พบว่าทั้ง ผู้รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตรฯ และครู เห็นด้วยในเรื่องที่โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาฯ
และพึงพอใจต่อเอกสารหลักสูตรฯ ที่โรงเรียนพัฒนาในระดับปานกลาง และมีความคิดเห็นว่าครูมีความพร้อม มีความมั่นใจ และมี
ความสนใจในการจัดทำหลักสูตรฯ ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ครูวิทยาศาสตร์มีความเห็นว่าการจัดทำ
หลักสูตรฯ เป็นเรื่องค่อนข้างยาก

4483700827: MAJOR SCIENCE EDUCATION

KEY WORD: SCHOOL-BASED CURRICULUM DEVELOPMENT, SCIENCE STRAND

CHAWANEE BHASOMSAP: A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF SCHOOL-BASED CURRICULUM DEVELOPMENT OF SCIENCE STRAND AT KEYSTAGE THREE AND FOUR IN PILOT SCHOOLS IMPLEMENTING BASIC EDUCATION CURRICULUM . THESIS ADVISOR: ASST. PROF. ALISARA CHUCHAT, Ph.D. 179 pp. ISBN 974 -17-5831-6

The purpose of this research was to study state and problems of school-based curriculum development of science strand at key stage three and four in pilot schools in basic education curriculum implementation. The samples used in this research were 40 responsible persons in developing school-based curriculum and 224 science teachers. The research instruments were questionnaires and interview guideline concerning state and problems of school-based curriculum development of science strand at key stage three and four. The collected data were analyzed by means of arithmetic mean and standard deviation. The research findings were as follows:

1. State in developing school-based curriculum: It was found that 72.50% of schools developed science curriculum on both key stages at the same time and finished it within 1-3 months. The feature and structure of the curriculum, at key stage 3, 92.11% of schools designed the curriculum that students had to learn at least 120 hrs per year and 3 hours per week. At key stage 4, 67.50% of schools designed the same structure for students in the emphasis and non- emphasis science learning program, that was students had to register at least 6 credits for the period of 6 semesters. The assignment of the subject content, it was found most schools had the same direction in arranging the content for both key stage 3 and 4 by categorizing 7 science strands into 4 subject groups, group 1 (strand 1, 2), group 2 (strand 3), group 3 (strand 4, 5) and group 4 (strand 6, 7) and strand 8 was integrated into those 4 groups. 71.05% and 78.95% of schools prepared the teachers by sending representative to be trained by the department of academic, Ministry of Education and provided curriculum document for self-study respectively. 42.50% of schools assigned assistant principle on academic to be responsible and to be the ones who distributed the work as well as supervising and monitoring. In writing details of each part of the curriculum, 75.00% of schools did it by referring to the previous curriculum and the new handbook on instruction activity of science strand. 54.29% of schools evaluated the curriculum before implementation by using the check list for checking the completeness of the components and using the assembling among the experts and the science teachers to evaluate the subject content.

2. Problems in developing school-based curriculum: The responsible persons appraised that the issues concerning the curriculum document for teachers to study, the training by various organizations, assigning work to teachers, supervising and monitoring and curriculum evaluation before implementation, the working of teachers and time for curriculum development were moderate problems. Meanwhile, science teachers self appraised themselves that their ability in, experience of curriculum development and the depth of curriculum content arrangement were the moderate problems. That was conformed to the opinions of responsible persons in appraising teachers. Concerning the opinion towards the curriculum development, it was found that both responsible persons in curriculum development and science teachers agreed with the responsible of school to develop school- based curriculum, and they were satisfied with curriculum document the schools developed at moderate level. The responsible persons thought that their teachers were ready, had confidence and interest in school-based curriculum development at moderate level. However, science teachers themselves still thought that curriculum development were rather difficult task for them.